

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvurunun gerekçesi şöyledir ;

"Suç tarihinde güvenlik güçlerinin, yakalama müzekkeresi bulunan Hamdi'nin aranması amacıyla adı geçen köyüne gittikleri, kapıya çıkan sanığın evi aramak isteyen güvenlik güçlerine babası olan Hamdi'yi yakalamalarını engellemek amacıyla mukavemette bulunduğu, hakaret ve tehdit ettiği iddiası ile kamu davası açılmıştır.

Yapılan yargılama sırasında derdest davada suçun subutu halinde TCK'nun "Eğer fiil kendisini veya akrabasını hapis veya tevkiften kurtarmak maksadı ile vaki olmuş ise birinci fıkradaki hal için iki aydan altı aya, ikinci fıkrada yazılı hal için dört aydan bir seneye kadar hapis cezası verilir." hükmünü havi 258/3. fıkrasının uygulanmasını gerektirir bir durum meydana gelmiş bulunmaktadır. TCK'nun 258/3. maddesinin Anayasaya aykırı olduğu düşünülmüştür. Şöyleki; TCK'nun 258. maddesinin 1. fıkrası "Bir memura veya ona yardım edenlere memuriyetine ait vazifelerini ifa sırasında cebir ve şiddet veya tehdit ile mukavemet eden kimse derken TCK'nun 258. maddesi 2. fıkrası silahla veya birden çok kişiler tarafından işlenen suçu tarif etmiş, 3. fıkrada ise hapis ve tevkiften kurtarma maksadı varsa bunun cezai müeyyidesi düzenlenmiştir. Madde TCK'nun "devlet idaresi aleyhine işlenen cürümler" başlıklı 3. babında düzenlenmiştir.

TCK'nun 258. maddesindeki suç herkes tarafından işlenebilir. Suçun mağduru memur olabileceği gibi ona yardım eden bir kimse de olabilir. Direnmenin maddi ögesi zor veya tehdittir. Suçun manevi ögesi özel kasıttır.

Sanıklara TCK'nun 258/1-2 fıkralarındaki hallerde cezai yaptırımlar gösterilirken 3 fıkrada kendisini veya akrabasını hapis veya tevkiften kurtarmak maksadı varsa verilecek cezalar indirilerek gösterilmiştir.

Bunun gerekçesi de "bir anlayışa göre memurun tevkifi cebren icra etmesi", "haksız taarruz" sayılamayacağından tevkife cebir ile mukavemet eden kimse " meşru müdafaa mazeretinden istifade edemez. Fakat kanun böyle bir durumda meşru müdafaya benzeyen bir hal gördüğünden mesuliyeti bertaraf edememiş ise de; onun tahfif etmeyi uygun görmüştür.

Ancak gerçekte de bu hükmün izahı güç tarafı yok değildir.

Aynı olayda sanık A ile mağdur B arasında çıkan kavga üzerine güvenlik güçlerince sanık A ve mağdur B karakola getirilmek istendiğinde hem sanık A, hemde mağdur B mukavemette bulunurlarsa sanık A TCK'nun 258/3. maddesinden yargılanırken ilk suçun mağduru olan B daha ağır cezayı gerektiren TCK'nun 258/1. maddeden yargılanacaktır. Çünkü ilk suçun sanığı olan A bu olayda "kendini hapis ve tevkiften kurtarmak" amacıyla mukavemet göstermiştir. Bunun Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı olduğu düşüncesindeyiz.

Para cezasını gerektiren bir suçtan dolayı (örneğin TCK'nun 226. maddesi) aranan şahsın mukavemetinde TCK'nun 258/1. maddesinden hüküm kurarken hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı (Örneğin TCK'nun 448 maddesi) aranan şahsın mukavemetinde TCK'nun 258/3. maddesinden hüküm kurmak gerekmektedir.

Esas Sayısı : 1997/56
Karar Sayısı : 1997/62

Yargıdan ya da yargının verdiği hükümlerden kaçma, kurtarma ve bu uğurda mukavemetin yerindeliği ileri sürülemez.

Daha sert müeyyide altına alınması gereken durumda TCK'nun 258/3. fıkrasında daha hafif cezanın gösterilmesinin Anayasanın ruhunda bulunan adalet duygusuna aykırı olduğu düşüncesindeyiz.

Sonuç olarak TCK'nun 258. maddesinin 3. fıkrasının Anayasanın;

a) Yargı yetkisinin Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanıldığına dair 9. maddesine,

b) Kanun önünde eşitliğine dair 10. maddesine,

c) Kanunların Anayasaya aykırı olamayacağını düzenleyen 11. maddesine,

d) Kişi hürriyeti ve güvenliğine ilişkin 19. maddesine,

e) Anayasanın ruhunda bulunan hukukun genel prensipleri ve adalet duygusuna aykırı olduğu düşünüldüğünden TCK'nun 258/3. maddesinin iptali için keyfiyetin Anayasa Mahkemesine sunulmasına,

ilgili evrak önerilerinin karara ekli olarak gönderilmesine karar verildi.""